

Esitadasi Di mpátíri tɔ tì náaṇtì

Esitadasi nè Neemii dε kó yεpáte yεdε ti náá nSifubε bε do pímmú bε kékonnè Babidənni kε bεe konní bε εì Sedisadəmmu, bε kó tináaṇtì nti.

Tìi wàri dε kó yεpáte yεdε ye miεke tìi dòò tìnti yεbie ntεkòutè miεke. Esitadasi kó dipátíri ti náá mPεresi tenkε kóo kpààtì Siduusi pámè mmε kuce mεketimè Sifubε kε bε konní Sedisadəmmu. Bε do konní kεketé kέmaá diwūjònnì ndi bε do feu dε iwūñ Kuyie, dε kó difɔnkúò yεbie mmayè kε bεe maá Kuyie ncíetè Dadiyuusi tu dìi mònnì okpààtì (5:1-2). Asee nè Sakarii bε tu dìi mònnì ndi Kuyie mpāñáaṇtì náam'bε. Kε dεndee pεeté kε Pεresi tenkε kóo kpààtì Aditakisesii tɔ Esitadasi wεe do tú ikuó nìùtì nè i wààtì Sedisadəmmu, kòo yáukùnnε bεnìtìbε kɔntì Kuyie mbáámmù bíekε.

Di mpátíri náaṇtì duó kε dòmmè

1. Okpààtì duómmè dinùù Sifubε kε bε bo kò nkέmaá Kuyie ncíetè 1
2. Sifubε bεe kò nKuyie ncíetè kó mumarimù 2
3. Bε íimmè Kuyie mbáámmù 3
4. Bε dootitòbε kó tináaṇtì kέntə kέtuɔkεnè bε baámmè diyentébanni 4-6
5. Esitadasi pí mmùù tɔmmú 7-10

Okpààtì Siduusi duómmè dinùù kε Sifubε bo kò nkέmaá Kuyie ncíetè

1 Peresi tenkè kóo kpààtì Siduusi kpàtì benni ketirì miekè kè ti Yiè nKuyie nní ndó kédòò kù do nàké tì ku päänáañtì nääñtò Sedemii kòò tì wàri. Mèmìme ti Yiè nKuyie mbenkemè okpààtì Siduusi ò dò nkédòò tì kòò tì wàri, képïeké ke dò:

2 Ti Yiè nKuyie nkùù bo këñkè kuù n duó nyekpààtìyø yemou kutenkù kè n yè baké. Kuù n nàké ke tú n kù maá tecñëtè Sedisadëmmu Sudaa tenkè miekè.

3 Díndi bëè kó dimàà tu ku kòbe kù ndi bonè kè di kòtè Sedisadëmmu Sudaa tenkè ké kù maá tecñëtè. Kuyie nyIsidayeeeribe tū nkù bo Sedisadëmmu nwe.

4 Isidayeeeribe bo yèè kàrè kòbe yíe timátì péítì nè mesoø nè tinentì nè iwüñ ké bë pänè yepärè bë yèmmè kpeye ti Yiè nKuyie ncñëtè marimù kpéí nSedisadëmmu.

5 Mèmìme Sudaa wuo nkòbe kó bekótibè nè Bensamee kòbe nè ikuó niùbè nè Defiibe Kuyie nnampe bëè kó meyèmmè kè bëe íté kékááti ke bo kò nSedisadëmmu kémáá ti Yiè nKuyie ncñëtè.

6 Kè bë peetitobëè bë teennè mesàà nké bë pàmmú timátì péítì nè mesoø nnè tinentì nè iwüñ nè tinentì tetì tìi donku yóù, bë í nkàannè ketíke bëè dò këpä nè bë yèmmè bë kó yepärè.

7 De kó difõnkúò kòo kpààtì Siduusii duó nkè bëe dennení ti Yiè nKuyie ncñëtè kó tinentì okpààtì Nebukannesa do tùóté tì kétanné o bɔàcñëtè.

8 Kòo duó nké odítísənniwè Mitidedati tì dènnení kékaa nké tì duó nSudaa kòbe kóo kpààtì Sebasaa.

9 Nte bë do kàa nde kó tinentì kè tì mmàmè: Mesoø nyebø sipisítäati, timátì péítì yebø tekɔupíítè (1000), yese sipisidé nè yèwéi.

10 Isaoòbòòkè sipísìtāāti, timátì péítì ibòòkè isààyì tekóupíítè (1000), itèì ìì kó kuwenniku í ì mànnè sikousìnàà nè tēpíítè (410) nè titetì tekóupíítè (1000).

11 Kè bëe tì bâte tisaoñentì nè timátì péítì kpèti kè tì móbo sikousìnùmmù nè sikousìnàà (5400), kè Sebasaa ndè tɔ demou bë iti dìì mònnì ke kũnti Sedisadëmmu.

2

Sifubè bëè do kò nSedisadëmmu bë do mamè

1 Nte Isidayeereibè do ìté Babidønni okpààtì Nebukannesa do píñmú bë kë bë ntú tidaatì o cie, kéíté kékonní Sedisadëmmu Sudaa tenkè bá wè kòo kari o èì.

2 Nte bëè do bë ni bë yètè: Sodobabëedi nè Sosuwee nè Neemii nè Sedayaa nè Ededayaa nè Maadosee nè Bidisanni nè Misipaaadi nè Bikibaii nè Deummu nè Baana.

Bëè naàmùntì tu tii:

3 Padosi kó kunaaàmùnkù kòbè do bo sikousìldé nè tekòùtè nè sipísìyiekè nè bëdébè mbè (2172).

4 Kè Sefatiq naàmùnkù móbo sikousìtāāti nè sipísìyiekè nè bëdébè (372).

5 Kè Adaa naàmùnkù kòbè móbo sikousìyiekè nè sipísìyiekè nè bënùmmù (775).

6 Kè Pasati-Maabu naàmùnkù kòbè móbo sikousìldé nè sikousini nè tēpíítè nè bëdébè (2812), Sosuwee nè Soabu bë yaàbí nyi.

7 Kè Edammu naàmùnkù kòbè móbo tekóupíítè nè sikousìldé nè bënàà (1254).

8 Kè Satuu naàmùnkù kòbè móbo sikousìwèi nè sipísìnàà nè bënùmmù (945).

9 Kè Sakaii naàmùnkù kòbè móbo sikousìyiekè nè sipísìkuò (760).

- 10** Kè Bani naàmùnkù kòbe móbo sikousìkuò nè sipísìnàà nè bèdébè (642).
- 11** Kè Bebaïi naàmùnkù kòbe móbo sikousìkuò nè sipísídé nè bëtãäti (623).
- 12** Kè Asikadi naàmùnkù kòbe móbo tekoupíítè nè sikousìdé nè sipísídé nè bèdébè (1222).
- 13** Kè Adonnikammu naàmùnkù kòbe móbo sikousìkuò nè sipísìkuò nè bèkuò (666).
- 14** Kè Bikibaii naàmùnkù kòbe móbo sikoupísídé nè sipísìnùmmù nè bèkuò (256).
- 15** Kè Adinni naàmùnkù kòbe móbo sikousìnàà nè sipísìnùmmù nè bénàà (454).
- 16** Kè Atee naàmùnkù kòbe Esekiasi yaabí móbo sipísìwéi nè bëni.
- 17** Kè Besaii naàmùnkù kòbe móbo sikousítãäti nè sipísídé nè bëtãäti (323).
- 18** Kè Yoda naàmùnkù kòbe móbo tekòùtè nè têpíítè nè bèdébè (112).
- 19** Kè Asummu naàmùnkù kòbe móbo sikousìdé nè sipísídé nè bëtãäti (223).
- 20** Kè Kibaa naàmùnkù kòbe móbo sipísìwéi nè bénùmmù.
- 21** Kè Betideemmu kó teheitè kòbe móbo tekòùtè nè sipísídé nè bëtãäti (123).
- 22** Kè Netofaa kó teheitè kòbe móbo sipísìnùmmù nè bèkuò.
- 23** Kè Anatoti kó teheitè kòbe móbo tekòùtè nè sipísídé nè bëni (128).
- 24** Kè Asimafeti kó teheitè kòbe móbo sipísìnàà nè bèdébè.
- 25** Kè Kidiaty-Yeadimmu nè Kefidaa nè Bedoti dë kó yehékè kòbe móbo sikousìyiekè nè sipísìnàà nè bëtãäti (743).
- 26** Damaa nè Kebaa kè dë kó yehékè kòbe móbo

sikəusìkuò nè sipísìdé nè òmáà (621).

²⁷ Kè Mikimasi εì kəbe m̄bo tekòùtè nè sipísìdé nè bèdébè (122).

²⁸ Beteeedi nè Aii kè dε kó yehékè kəbe m̄bo sikəusìdé nè sipísìdé nè bëtäati (223).

²⁹ Kè Nebo kó teheítè kəbe m̄bo sipísìnùmmù nè bèdébè.

³⁰ Kè Makibisi εì kəbe m̄bo tekòùtè nè sipísìnùmmù nè bëkuò (156).

³¹ Kè Edammu tɔù kó kunààmùnkù kəbe m̄bo tekɔupíítè nè sikəusìdé nè sipísìnùmmù nè bénàà (1254).

³² Kè Adimmu naàmùnkù kəbe m̄bo sikəusìtäati nè sipísìdé (320).

³³ Dədi εì nè Adidi nè Onoo kè dε kəbe m̄bo sikəusìyiekè nè sipísìdé nè bénùmmù (725).

³⁴ Kè Sedikoo εì kəbe m̄bo sikəusìtäati nè sipísìnàà nè bénùmmù (345).

³⁵ Kè Sennaα εì kəbe m̄bo sikəupísìtäati nè sikəusìkuò nè sipísìtäati (3630).

³⁶ Kè ikuó niùbè Yedaya naàmùnkù kəbe Sosuwee yaàbí m̄bo sikəusìweí nè sipísìyiekè nè bëtäati (973).

³⁷ Kè Imee naàmùnkù kəbe m̄bo tekɔupíítè nè sipísìnùmmù nè bèdébè (1052).

³⁸ Kè Pasuu naàmùnkù kəbe m̄bo tekɔupíítè nè sikəusìdé nè sipísìnàà nè bëyiekè (1247).

³⁹ Kè Adimmu naàmùnkù kəbe m̄bo tekɔupíítè nè tεpíítè nè bëyiekè (1017).

⁴⁰ Defiibe nè Sosuwee nè Kadimiëdi Odafia kè bε yaàbí m̄bo sipísìyiekè nè bénàà.

⁴¹ Kè Asafu naàmùnkù kəbe m̄bo tekòùtè nè sipísìdé

nè bèni (128) bεè do tú bεdèmbè Kuyie ncītētē miεke.

42 Sadummu nè Atee nè Tadimoo nè Akubu nè Atita nè Sobaii bεè kó ibí do tú bεè baa Kuyie ncītētē kó yεbòrè kε bε móbo tekòutē nè sipisitāati nè bεwεi (139).

43 Tisia nè Asufa nè Tabaoti bεè kó tinaàmùntì kεbε do pī mmutsnyɔòmmù Kuyie ncītētē miεke,

44 nè Kedosi nè Siyaa nè Padonni bε naàmùntì kεbε,

45 Debanna nè Akaba nè Akubu bε naàmùntì kεbε,

46 Akaabu nè Sammudaii nè Annani bε naàmùntì kεbε,

47 Kidεdi nè Kasaa nè Edaya bε naàmùntì kεbε,

48 Edetisinni nè Nekoda nè Kasammu bε naàmùntì kεbε,

49 Usaa nè Pasiyaa nè Besaii bε naàmùntì kεbε,

50 Asina nè Meunimmu nè Nefusimmu bε naàmùntì kεbε,

51 Bakibuku nè Akufa nè Aduuri bε naàmùntì kεbε,

52 Basiduti nè Meyida nè Adisa,

53 Badikosi nè Sisedaa nè Tamasi bε naàmùntì kεbε,

54 Nesiasi nè Atifa bε naàmùntì kεbε.

55 Sadomoo kó betōmbè kó tinaàmùntì kεbε do tú: Sotaii nè Sofedeti nè Peduda bε naàmùntì kεbε,

56 Yaada nè Dadikonni nè Kidεdi bε naàmùntì kεbε,

57 Sefatia nè Atidi nè Pokedeti-Asebaimmu nè Ami bε naàmùntì kεbε.

58 Bemou kε bεè wεnné kémbo sikousitāati nè sipisìwe i nè bεdεbε (392).

59 Bεè do ité Babidonni kékò nSedisadεmmu ke í nna kénáké weti weti kεbenke bε tumè Isidayεeribε.

Bèè do bonní bè mbe Tedi-Medaa nè Tedi-Adisaa nè Kedubu nè Adanni nè Imee.

⁶⁰ Dedaya nè Tobiya nè Nekoda bе naàmùntì kòbę mbe kе bе móbo sikousikuò nè sipísìnùmmù nè bèdébę (652).

⁶¹ Ikuó niùbę mięke kе bémabę móbo: Obaya nè Akikoti nè Bädisidaii bе naàmùntì kòbę. Bädisidaii do túóté onitipòkù mōù nwe kòò tu Kadaadi eì kou, kòò túóté de kó diyètìrì.

⁶² Kе bëe wammú o botí kó diyètìrì kémánté, ké bë bàa ikuó tñmmú.

⁶³ Kе kumàndáà bë bàa ke dò bë báá di bë pã mùù dii Kuyie kénkémümè ikuó niùtì bo beémmè Kuyie nnè ikuó nentì bë tu tì udimmu nè tumimmu.

⁶⁴ Bemou kе bëe wënné kémbo sikoupípísìnàà nè sikousidé nè sikousítäati nè sipísikuò (42360),

⁶⁵ ke né mbúútí tidaati nè benitipotõmbę kе bembę móbo sikoupísìyiekę nè sikousítäati nè sipísítäati nè bëyiekę, (7337) kе benitidadèmbę nè benitipodèmbę, kе bembę móbo sikousidé (200).

⁶⁶ Kе sisëi móbo sikousiyiekę nè sipísítäati nè sikuò (736), sàmmarímú nè sisëi dè wënné ke peité sì kë sì móbo sikousidé nè sipísìnàà nè sìnùmmù (245).

⁶⁷ Kе yòyóbę móbo sikousinàà nè sipísítäati nè bëñùmmù (435) kе sàmmarímúbę móbo sikoupísikuò nè sikousiyiekę nè sipísidé (6720).

⁶⁸ Bè tùòkë dii mònñi Sedisadëmmu ti Yiè nKuyie ncíëtè kó diheì kе bë cëi kó békótibę mabëe pàmmú bë yèmmè kó yepärë kë bë bo wëte kéraánè Kuyie ncíëtè te fìtìrì.

⁶⁹ Kë bëe pë bë wërimú màmè kë de kó yepärë móbo yesowérë sikoupípísikuò nè tekoupíítë (61000),

medítibii sikəupísìnùmmù (5000), yekəutéyaàbòrè tekòùtè (100).

70 Ikuó niùbè nè Defiibe nè betəbè bèè tu bədèmbè nè bèè bàa Kuyie ncifètè kó yebòrè nè bèè tu betəmbè te miéké, kè bèè kari yehékè bè bè duó nyè kè Isidayeeeribé səmbée kari bə ekè bè do te yè nè dimònnì.

3

Sosuwee nè Sodobabéedi bè wètè ke íimmè Kuyie mbáámmù

1 Dibenni tånkù yiénwè miéké ke sô nyIsidayeeeribé kàri bə ekè ke dèè. Kè bèè wënné dinùù dìmáà kétíi nSedisadëmmu.

2 Kè Yotisadaki bire Sosuwee nè o tebií ikuó niùbè təbè nè Sodobabéedi Seditieri bire nè o tebií kè hëc íté kémáá diwüñtònnì Kuyie nyIsidayeeeribé tû nkù kpéí nké bo kù fié iwüñ kù do duó nyìi kuó ku koo tɔntì Moyiisi kòo ì wàri ì yë ndè ndòmmè.

3 Bá nè bè do me ndémè diheì yembè kè bèè wètè kémáá ti Yiè nKuyie ndiwüñtònnì dì do bo dìì fɔtìri kfíié iwüñ, dikünwehnì kpøyi nè kuyuoku kpøyi.

4 De kó difñnkúò kébaá ntitouti kó dibanni tì wàri ke yëmmè kfíié Kuyie nyiwüñ bè do dò nké ì fiémè, dibanni kó yewe miéké bá dìì yiè nè di kó iwüñ ì dò nkémmàmè,

5 kfíié bè ññ fíé ì bá dìì yiè kétuo, kfíénè otånkù pànwè kó dibanni kpøyi nè ti Yiè nKuyie nkó yebaan teyè kpøyi. Ke né mbúútí bə yëmmè kó yepärè bè do kù pàmmú yè.

6 Otānkù yiénwè kó diyiè ketirì kè bëe keté bë bo nfeumè ti Yiè nKuyie nyiwūõ ke tuò mbá bë mu nyí dōú ti Yiè nKuyie ncīētè kó dipūñ.

7 Kè bëe yietí idíítí bëtācīèbë nè bëdayaàbë, keduó ntidiitì nè menaà nnè mëkùò nSitōõ nè Tiiri èì këbë kè bë bo kòte Dimaa këwaa ndetekperè kó ideí kë dë tannéní dàmèèrì, kè dëe cúté Safaa èì. Peresi koo kpààtì Siduusi weè do bë duó ndinùù kè bëe mè dòò.

8 Dibenni dérinnì do ndi nè bë tutòkemè Sedisadëmmu Kuyie ncīētè borè otānkù odérì miëke. Kè Sedobabëedi Seditieri bire nè Sosuwee Yotisadaki bire nè bë tebiú nè ikuó niùbë nè Defiibë nè Isidayëeribe sòmbë bëe do konní Sedisadëmmu, kè bëe keté mutɔmmú. Bë do tāqté Defiibë miëke nkë bëdapàmbë bëe mòke yëbie nsipisìdë sìdë kéntø ke deètìnko, kè bë nni ti Yiè nKuyie ncīētè kó mutɔmmú.

9 Memmë Sosuwee nè o bí nè o tebiú Kadimiedi nè o bí nè Odaya kó ibí, kè bëe wënné dinùù dìmáà kënni Kuyie ncīētè kó bëtɔmbë kè Enadadi naàmùnkù këbë Defiibë mbë teénnè.

10 Bëmaribë dōú ndìi mònnì ti Yiè nKuyie ncīētè kó dipūñ kè ikuó niùbëe dáátí ikuó yààtì kénheu siheú, kè Defiibë Asafu naàmùnkù këbëe túóté tikäpentì ke bo sàntenè ti Yiè nKuyie, Dañfiti Isidayëeribe koo kpààtì do tì wàri ke yë ndè ndòmmè.

11 Kè bë ndiè ke sàntí ti Yiè nKuyie nkë kù dòúnnè mutɔmmú kè bëtɔbë còú nkë tú kù wennimu ke dò Isidayëeribe sââ. Kè benitìbë bëmou yìutí ke sàntí ti Yiè nKuyie mbë dōú mmëè kpéí ku cïtè kó dipūñ.

12 Kè ikuó niùbë kusükù nè Defiibë kusükù bëe kòté ke do yà Kuyie ncīētè ketitè, kè bëmbe nti

yedabùò mbè dəunko dìì mònnì ti Yiè nKuyie ncīëtè kó dipūñ, kè bətəbè bië yíútí.

¹³ Bè í nnà ke bàtē iyíutii nè yedabùò, dè do yiè ke détírí mèdiè mmε.

4

Sifubε dootitəbè do dómè kécónnē mutɔmmú

¹ Kè Sudaa kəbε nè Beñsamεe kəbε kè bε dootitəbèe kee bεè konní Babidənni bε maámè ti Yiè nKuyie nyIsidayεeribε tū nkù cīëtè,

² kéíté kékətε kέyà Sodobabεedi nè Sosuwee nè bεheikénkótibè mabε kέ bε nàkέ ke dò: Ti dó ke di wεnnénèmu kε ti maá Kuyie ncīëtè, ti tūmmu di kó Kuyie. Nè Asidii kóo kpàatì Edi-Adonni ti tənímè diε nti kù feumu iwǔñ.

³ Sodobabεedi nè Sosuwee nè Isidayεeribε kó békótibè kε bεè bε nàkέ ke dò: Dè báá yie nkè tí wεnné tínti nè díndi kέmaá ti Yiè nKuyie nti tū nkù tecīëtè. Tī ñ dò nké tε maá timáà. Peresi kóo kpàatì Siduusi weè ti duó ndinùù.

⁴ Kè dihεì kəbε ítē kécómmú ke bo yáríkùnnε Sudaa kəbε kɔ̄ntì kέ bε ãnné kufɔ̄waá nkè bεè yóú mumarimù.

⁵ Kè bεè yetí Peresi kóo kpàatì tɔ̄mbε kε bε bo cónnē nKuyie ncīëtè marimù kó mutɔmmú. Kè bε mmε nhɔ̄ Siduusi kpàatì timou miεke kétannènko Dariyuusi kpεti miεke.

Bè nàkémè okpàatì Aditakisəsi Sifubε kpéí

⁶ Okpàatì Siduusi kpàatì ketírì dìì mònnì ndi Sifubε dootitəbè wàrimè dipátíri kewátí Sudaa tenkè kəbε nè bεè bo Sedisadεmmu.

7 Aditakisesi tu dìì mònnì Peresi kóo kpààtì, kè Bisidammu nè Mitidedati nè Tabeedi nè be tõntitobè mabè, kè bèè ò wàri dipátíri nè Aramu èì kòbe kó tináaàntì.

8 Kè Deummu kùmàndáà nè opátíwãàtì Simisaii kè bè múnke wàri dipátíri okpààtì Aditakisesi bèè bo Sedisademmu be kpéí nké dò:

9 Mí nkùmàndáà Deummu nè opátíwãàtì nè titõntitobè bèè bo Dinni èì nè Afadisatagi nè Tadipedi nè Afadasi nè Edesi nè Babidonni nè Susi nè Dena nè Edammu de kó yehékè kòbe,

10 nè ibotí teì okpààtì dièwè Asinnapaa do pímmúní bè kéké bè kànné Sammarii nè kukó nhEfadati yáà kó yehékè teyè.

11 Nte bè do wàri dìì pátíri kéduó nhokpààtì Aditakisesi ke tú: Tínti a kó betõmbè nè bèè bo kukó nyáà nè betobè, tìì da wàri di mpátíri,

12 ke dò kéké da náké kétú Šifubé bèè iténí a cie ke konní Sedisademmu bè wëte ke maámu diheì dìì do yete a kpèti, diheì yonkuri, bè íinkomu iduotí ke dammù ke bo dòú ndipñú.

13 Okpààtì, á nyé ke dò nké bè wëte ke dì maá ke íi ndi duotí di nítibè ténke í yóó nyietì dàmpóò yoo diheì kó idítí yoo tipotantì kpèyi de mònnì a nyé ke dò nha èì cítemu.

14 Dèè te tínti bèè tu a kpààtiyuu kòbe ke da mòkenè metaummè dè í ti naati bè bo da sènkèrìmè, dèè te kè ti dò kéké tì nda náké.

15 Kàa fié diheì kó yepáte de kó benítibè kó tináaàntì kéké yà de kó diheì do yetemu bækpààtibè kpèti kéndòori bè í dò dè, bè baa yetírimu bækpààtibè nè bè bomè, dèè do te kè bèè pønté be èì.

16 Ti da náámmu ke tú kàa yóu kè bè wëte ke maá diheì ke íi nyiduotí a ténke í yó mmøke ketenkè kukó nyáà.

Okpààtì Aditakisësi bè tènínémè dipátíri

17 Memìme kòo kpààtì wàri ké bè tèníné ke dò: Mí nhokpààtì mìi wàri di mpátíri kùmàndáà Deummu nè opátíwãàtì Simesaii, nè betõntitòbè bëè bo Sammarii nè betòbè bëè bo kukó nyáà mìi di dounko.

18 Dipátíri di n duonní dì, bè dì nni nkàammu ke n céé.

19 Kè n duó nkè bè fié yepáte ke sô nde kó diheì nè dì bomè di í yíé mbékpààtìbè kpeti, ke ãà yekpàrè bá dìi mònnì ke yetírí békpààtìbè.

20 Békpààtìdibè do buotému Sedisadëmmu kembæké kukó nyáà kó yehékè kè bëe mbë yetì dàmpòò nè ihiekèndíítì nè tipotantì kpeyi.

21 Nè de kpéí duónnè ké bëe cónné mutɔmmú ke báá sajté mumarimù kénkémìmúnè m bo wëte keduómmè dinùù.

22 Dí ndake ke báá wánnè de kó tináañti kè meè dòke de kó mecaàrimè bo nsòké ke déúkú kè dè ti yonkenè tínti békpààtibè.

23 Bè kàa ndìi mònnì okpààtì Aditakisësi wàri dìi pátíri kùmàndáà Deummu iikè nè opátíwãàtì Simesaii nè betõntitòbè kè bëe íté meçää kékoté Sedisadëmmu Sifube borè ke neinè bëhääpòmbè kécónné mutɔmmú nè muwërímú.

24 Memìme Kuyie ncietè marimù kó mutɔmmú cònmúmè Sedisadëmmu, kéncoommú kè dè yàà tuoñenè Peresi kóo kpààtì Dadiyuusi kpàtì benni déri.

5*Bè wète késəətémè Kuyie ncíetè kó mumarimù*

¹ Kè Kuyie mpăānáaṇtì náamàbè Ido bire Sakarii nè Asee, kè bè mbè nàá nKuyie mpăānáaṇtì Sifubè bèè bo Sudaa tenkè nè Sedisadëmmu. Kè bè bè nàá nKuyie nyIsidayeeriebè tū nkù kùù bè baké kù bè náké tì.

² Mëmme Sodobabeesdi Seditieri bire nè Sosuwee Yotisadaki bire kè bëe íté képí nKuyie ncíetè mumarimù Sedisadëmmu mieke, kè Kuyie mpăānáaṇtì náamàbè bè bonè ke bë teénnè.

³ De mònnì kè kukó nyáà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Sedaa-Bosinaii nè betɔntitòbè, kè bëe kòtè këbekè Sifubè ke dò: We ndi duó ndinùù kè di maà Kuyie ncíetè ke íinko iduotí?

⁴ Di yètè tu ba díndi bëè maà diheì ke íinko iduotí?

⁵ Kè Kuyie mme nní ríbonè Sifubè kó békótíbè bá bè í còónné be tɔmmú, kè bè nsəké mutɔmmú kékémmúnè bè bo duómmè okpààtì Dariyuusi yepáte kòo bè tènné o kperi de kó tináaṇtì ìnkè.

Sifubè dootitòbè wàri dì pátíri ke duó nDariyuusi

⁶ Ntë dipátíri kukó nyáà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Sedaa-Bosinaii nè betɔntitòbè bè do duó ndìì pátíri Dariyuusi.

⁷ Ntë bë do dì wàri mèè botí: Okpààtì diewè Dariyuusi ti da dəunkomu, míbo kè dè naati.

⁸ Okpààtì ti dó ké da náké ke tú: Ti kòtemu Sudaa kòbe kó dikarì Kuyie ncíetè borè ke sɔ̄ mbè maà Kuyie ncíetè nè yetárè ke commu yesãñkè imarí cuokè ke pí mmutɔmmú mesàà nkè mù kérí.

9 Kè ti bekε bɛ̄ɛ ni mutɔmmú, wè̄e bɛ̄ duó ndinùù kɛ̄ bɛ̄ maà Kuyie nc̄iɛt̄e ke íinko diheì kó iduotí?

10 Kè ti bɛ̄ bìéké bɛ̄ yèt̄e ke yè wàri kɛ̄ bo yè nda duó.

11 Kè bɛ̄ ti tè̄nne kɛ̄ tú, bɛ̄ tu Kuyie nkùù baké kε̄nkɛ̄ nè ketenkɛ̄ ku kɔbɛ̄ mbē, kɛ̄ bɛ̄ koo kpàat̄i diewè mɔù wēe do maá Kuyie nc̄iɛt̄e nè dimɔnn̄i.

12 Kè bɛ̄ yembɛ̄ cààr̄e Kuyie nkùù bo kε̄nkɛ̄ kɛ̄ ku miɛkɛ̄ bɛ̄ yè, kɛ̄ kùù duó nkɛ̄ Kandee kɔbɛ̄ koo kpàat̄i Nebukannesa do wè̄e bo Babidønni kòo bɛ̄ pønt̄e ke taunn̄e Kuyie nc̄iɛt̄e kɛ̄ bɛ̄ kònñe Babidønni kɛ̄ bɛ̄ ntú tidaat̄i.

13 Memm̄e okpàat̄i Siduusi kpàti benni ketiri miɛkɛ̄ kòo duó ndinùù kɛ̄ dò bɛ̄ wë̄te kɛ̄ tè maá.

14 Kòo tòót̄e Kuyie nc̄iɛt̄e nent̄i mesøø nn̄e timat̄i péít̄i okpàat̄i Nebukannesa do tòót̄e t̄i Kuyie nc̄iɛt̄e miɛkɛ̄ Sedisadømmu kékònñe Babidønni kétanne tebøoc̄iɛt̄e, kòo t̄i duó Sesibasa do wè̄e tu bɛ̄ koo kùmàndáa.

15 Kòo ò náké kɛ̄ tú wè̄e tòót̄e de kó tinent̄i kékøten̄e Sedisadømmu Kuyie nc̄iɛt̄e bor̄e kewëte kɛ̄ tè maá te fôt̄ir̄i.

16 Memm̄e kɛ̄ Sesibasa kate ke püüt̄e Kuyie nc̄iɛt̄e Sedisadømmu kɛ̄ bɛ̄ kpaá ke tè maà, bá tè i dèè.

17 Okpàat̄i kaa bo yie mbɛ̄ fié Babidønni koo kpàat̄i kó yepáte kényà kɛ̄ nsà kòo kpàat̄i Siduusi mènke do duó ndinùù kɛ̄ dò bɛ̄ wë̄te kemaá Kuyie nc̄iɛt̄e Sedisadømmu. Kè bɛ̄ dèè okpàat̄i, á ti náké a yèmm̄e dòmm̄e de kó tináañt̄i ũnkɛ̄.

6

Okpàat̄i Dariyuusi bɛ̄ tè̄nn̄e t̄i

1 Memmè kòo kpààtì Dariyuusii duó nkè bèe fié Babidønni eì kó tinentì nè yepáte yèè ta diheì kó tináaàntì duó duó siì céé mièke,

2 kékà kupátíkòñkù makù Medii kó kutempé Ekibatanni eì kó tecékpétè matè mièke, kè kù cití kë wàri ke tú: Nte tìì dò:

3 Okpààtì Siduusi kpàtì benni ketirì mièke kòo duó ndinùù ke dò: Bèe wëte kémáá Kuyie ncíetè Sedisadëmmu te fòtìrì te püü borè, kè bë nfeu Kuyie nyiwüü te mièke, bèe tè maá kè te cómmè móbo métiribè sipísítäati, mepékùmè meè máà.

4 Bèe cónné titápíèti icuó itäati tidabëetì kucuó kùmáà, okpààtì kó ditou kó idíítí iì yó nyietì te marimù kó idíítí.

5 Kè dèè tukúnè Kuyie ncíetè kó tinentì, mesoò nkpeti nè timáti péítì kpeti okpààtì Nebukannesaa do tònì tì Sedisadëmmu kékonnènní Babidønni bëe tì tènné Sedisadëmmu Kuyie ncíetè bá kùù nenkù ku fòtìrì.

6 De kó difénkúò kè okpààtì Dariyuusii wàri dipátíri kukó nyáà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Setaa-Bosinnaii nè bëtõntitòbè ké bë náké ke dò: Di bá mbè kòónné.

7 Yóunè Sifubé kóo kùmàndáàbè nè Sifubé kó bekótibè kè bë mpíí mbè tòmmú kémáá Kuyie ncíetè te fòtìrì.

8 Nte di yó mpíí mmèè botí mumarimù kó mutõmmú: Díndi kukó nyáà kòbè di kó diheì kó ditou di yietì dàmpóò kè iì taà, di yó nyi nyietì bëtõmbè kë báá kùnté.

9 Kè di ndake kénduà nyikuó nìùbè dè bë békú dè bá dìì yiè. Yenaaadapàà nnè yepedakè nè yepedabè bë yó nfeu dè Kuyie nkùù baké këinkè nè këtenkè ke

tuò, ké nkù pãannè tidiitì nè mukákúó nnè menaà nnèmekùò.

10 Kè di nfeu Kuyie nkùù baké keinkè nè ketenkè iwúñ ke tuò, ku døke dó yèè párè kufõõku kpeye ké nkù báánnè okpààtì kpéí, wenwe nè o bí kè bë nfòù.

11 Kè wèè yete de kó dinùù bëe deite o ciëtè kó kudòú kóò tõnné kòò ciëtè naá nditápùò.

12 Kòò kpààtì mòù yoo kubotí makù yete n dòú ndìì nùù, ke di pеénnè ke pòntè Kuyie ncíëtè Sedisadëmmu bë yu dè ku yètìri, Kuyie nku mómmønku kuù yóó ò poté. Mí nhokpààtì Dariyuusi mñi dòú ndë kó dinùù ke di dò nkédòò weti weti.

13 Mëmìme kè kukó nyáà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Setaa-Bosinnaii nè bëtõntítòbë kè bëe tñnnè okpààtì Dariyuusi dòú ndìì nùù weti weti.

Bë do kpetémè Kuyie ncíëtè pàntè

14 Kè Sifubë kó bëkótibë bie nsòké bë tñmmú kéntü Kuyie mpãänáaàntì náamùbë Ido bïrë Sakarii nè Asee bë do bë nàké ti, kedeè Kuyie nyIsidayeeeribe tñ nkù ciëtè mumarimù kù do bë nàké ke yë ndë ndòommè. Nè Peresi tenkè kó bëkpààtìbë Siduusi nè Dariyuusi nè Aditakisesi bë do bë duó ndìì nùù.

15 Kè bëe deè Kuyie ncíëtè mumarimù okpààtì Dariyuusi kpàtì benni dikuónnì, otànkù bë tu wè Adari * o yiè tãánnì.

16 Isidayeeeribe nè ikuó niùbë nè Defiibe sòmbë nè bëtobë bëè do ité Babidønni kékonní Sedisadëmmu,

---

* **6:15 Adari:** Bë do kaa mmëè botí bë kó bëtååbë nè ti kaammè yíe ndë í wë. Be kóo tånkù Adadi berinè ti kó bëtååbë odérì nè tãánnwë de cuokë nke (dewannè nè tibénti de cuokë).

17 Kè b  e f  e ku c  f  t   kpet  m   kp  e yenaadak   tek  k  ut   (100) y  pedak   sik  us  d  , (200) y  pedab   sik  us  n  a   (400), k  y  l  n  e y  b  odak   te  p  i  t   n  e y  d  e   Isiday  eribe b  a k  u   w  u   k  o   m  e  y  i nc  e  mm   kp  e.

18 Kòò kanné ikuó nìùbè bë tõntì bë tõntì nè De-
fiibe sõmbé bë dò nkémpí mmèè botí Kuyie ncíëtè
mieke mutõmmú Sedisadëmmu. Kè bë ntü nti wàri
Møyisi páte mieke kë yë ndë ndòmmè.

Bè baámmè diyentébanni

19 Dibenni pànnì kóo tǎnkù ketiwè kó diyiè tepíitè nè dinaannì bëè kó dimàà do konní Sedisadëmmu kè bëè baá ndiyentébanni.

20 Ikuó nìùbè nè bë tebií Defiibë kë bëe wënné kédàò mewénkùmè kó ikuó kewénkùnne bëmáà kékíé diyentébanni kó iwúñ bëe konní Babidønni bë kpéí nnè bëmómmbë bë kpéí,

21 kè bëè wënné këdi diyentébanni kó mudiì nè bëè do tú tidaatì Babidønni ke konní, nè bëè do kpáá diheì kékayatenè bemáà yehékè teyè kóbë dɔɔri mèè yei, kékwammú ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriebë tū nkù.

22 Kè bɛe sɔɔté kém̩baà mpɛɛbè bɛe í kɔɔrenè mutie mùù muuti be kó dibanni kè nyãnkunè diwèì ke dò yewe yèyiekè. Kè yé ti Yiè nKuyie ndo bè dòòmè mesàà nkékááké Asidii kóo kpààtì yèmmè kòo bo bè teennè Kuyie bembe Isidayeëribé bè tū nkù cíëtè marimù.

1-6 Péresi kóo kpààtì Aditakisési kó tikpàtì miéké nké onítì bè tu wè Esitadasi ò konnímè Babidønni. Ò do tú ikuó niùtì diewè Anøo kó kufuku kou mœù nwe. Weè peité Pinasi kè Pinasii peité Abisuaa kòo peité Bukii kè Bukii peité Uusii kòò me ntó peité Sedaya kè Sedayaaa peité Médayøti kè Médayøtii peité Aitubu kè Aitubuu peité Sadøki, kòo peité Sadummu, kè Sadummuu peité Idikiya, kè Idikiya peité Asadia, kè Asadiaa peité Sedaya, kòo peité Esitadasi. Bè do bè pímmú kékonnè Babidønni, kè wèè wëtè kékonní Sedisadëmmu. Esitadasi do tú wèè yé wènwe Kuyie nyIsidayeeeribé tū nkù kuó, kù do duó nyì Møyiisi. Kè Kuyie nní nhò bonè kéduó nké Péresi kóo kpààtìi ò duó nwè ò beké dèè kó dimàà.

7 Dè do tú okpààtì Aditakisési kpàtì benni yiénnì ndi Isidayeeeribé miéké, kè ikuó niùbè mabè nè Defiibé nè bédèmbè nè bëè bâa yebòrè nè bëè tu betømbè Kuyie ncîstè miéké bè tùðkenímè Sedisadëmmu.

8 Dii benni yiénnì kóo tânkù nummuwè miéké nké Esitadasi konnímè Sedisadëmmu.

9 Ò do ìté Babidønni dibenni tânkù ketiwè kó diyiè ketiri ndi, kè Kuyie nní nhò bonè kòo tuøke Sedisadëmmu nè kusààkù otânkù nummuwè kó diyiè ketiri.

10 Esitadasi do duó nho yëmmè mme kénkaa ti Yiè nKuyie nkuó pátíri ke døori ì yëmmè, kétié ny-Isidayeeeribé Kuyie nkuó nè ku tannò.

Okpààtì Aditakisési do duómmè mutømmú Esitadasi

11 Nte okpààtì Aditakisési do duó ndìì pátíri Esitadasi wèè do tú ikuó niùtì, kè wãñ Kuyie nkuó nè ku tannò ke dè tiè nyIsidayeeeribé.

¹² Kè de kó dipátíri wàri ke tú: Mí nhokpààtì diéwè Aditakisësi mûi wàri dipátíri ke da dòu nfɔ̄ nhësitadasi Kuyie nkùù baké keñkè nè ketenkè ku kuó niùtì wèè i wàñ.

¹³ N duómmu dinùù ke tú bëè kó dimàà bo n kó dikpààtìyyu miëke ke tú Isidayeeri, ikuó niùbè yoo Defiibe ke dó kékò nSedisadëmmu bë bo na ké da neinè.

¹⁴ Mí nhokpààtì nè nh èi kó bëtumbè bëyiekè tìi wënné ke da duónko Sudaa këbë tenkè Sedisadëmmu, kàa bo yà kë nsà kë bë tü nKuyie nha tü nkù kuó pátíri a tò dì yëmmè.

¹⁵ Kàa bo ntø mí nhokpààtì nè n kó bëtumbè ti yëmmè kó yepärè mesoø nnè timáti péítì ti pà dè Kuyie, kùù cïëtè bo Sedisadëmmu, Isidayeeri, tü nkù.

¹⁶ A múnkees cuónè Babidønni kó kutempë nkëbë ikuó niùbè nè cénkoo këbë duó nyëè pärè kë yë bo kò nSedisadëmmu nKuyie ncïëtè kpéí, yëè tu timáti péítì nè mesoø.

¹⁷ Nè de kó timáti péítì nti, a bii yóó doónnèmè yënaadakè nè yepedakè nè yepedapà nnè tidiitì nè menaà dèè ññ këorenè, kàa dè tò ndiwññtònni ñinkè Kuyie ncïëtè miëke Sedisadëmmu.

¹⁸ Timáti péítì nè mesoø ndëè bo nkpaá dí dè dòònè di dómè fɔ̄ nnè a tebií kéntü nKuyie di tü nkù dómè.

¹⁹ Kuyie ncïëtè nentì bë da duó nti ku cïëtè tõmmú kpéí, ntø ti ké kù duó nku cïëtè Sedisadëmmu.

²⁰ Kè dëmarè kpaá ke dò nkédoò Kuyie ncïëtè kpéí a baá okpààtì kó didítítou miëke ké dè dòò.

²¹ Mí nhokpààtì Aditakisësi m mómmuø, mmûi duó ndinùù kukó nyàà kó sidíticéi simou ke tú kë

ikuó niùtì Esitadasi Kuyie nkùù baké keĩnkè ku kuó wãàtì di beke dèè kó dimàà dí dè nhò duó nké báá ãøtè.

²² Dí ò duó ntimátì péítì cídóòbè sikɔupísítãáti (3000) tidiitì cídóòbè sikɔupípísítãáti (30000), mènaà nyedíè nsikɔupísínàà (4000), mmekùà nyedíè nsikɔupísítãáti (3000), di pā mukókúó ndi dó dè mmamè.

²³ Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè kù béri ndìì nùù ku kó benítlèbè dò nké dì dòòmu nè tikõnyauti, kè dèè yie nkè ku miékè báá ti do, mí nnè m bí nè n kpààtìyuu.

²⁴ Nte dinùù terì n di duó ndì: Ikuó niùbè nè Defiibe nè bédèmbè nè bëè bàà yebòrè di bá mbè cœú dàmpòò nè ihéikèndíítí nè tipotantì kpeyi, bëè kó dimàà pí mmutõmmú Kuyie ncíetè.

²⁵ Fó nha mómmuə Esitadasi, nè Kuyie nda duó mmèè ciì mmiékè á ãnné Kuyie nkuó wãàbè nè bëbeémbè bëè yó mbekùnè kukó nyáà kó benítlèbè bëmøu. Bëè kó dimàà yé Kuyie nkuó kè bëmabè í ì yé dí ì mbè tié.

²⁶ Kè wèè yete ke í tûnné Kuyie nha tû nkù kó ikuó yoo mí nhokpààtì kpeyi, bëe yǔ́ nho to, kòò dò nkékuømu, bëe ò kùø. Kè bë bo ò dènné o këbë cuokè bëe ò dènné, kòò bo yietímu wèè yietí, kè bë më mbo ò kpetínnému bëe ò kpetínné.

Esitadasi sãntemè Kuyie

²⁷ Kè Esitadasii sãnté ti Yiè nKuyie nké dò: Ti Yiè nKuyie n yembè do tû nkù yètìri ñdeu. Kuù ãnné okpààtì meyèmmè ò bo déúkùnnemè ku cíetè tèè bo Sedisadëmmuu.

28 Kuù duó nkòo kpààtì nè bèè tu o kó bëtñmbè nè bèè tu bekperibè o kpààtiyuu mièke kè bè n dòò mesàà. Mí m mómmuø nkè m múnkee túoté tikñnyauti, ke yé ti Yiè nKuyie nni mbonèmè. Mèmme kè n tí nyIsidayeeribé kó békotibè kè bè n neinè kékonní.

8

Bèè do neinè Esitadasi kékò nSedisademu

1 Kè Esitadasii bái nkè dò: Nte tìì naàmùntì kòbe do n neinè n yíté dìì mònnì kè nkùnti Sedisademu okpààtì Aditakisesi kó dimànnì.

2 Bèè tu:
Kedisàmmu Findee naàmùnkou
nè Etamaa naàmùnkou,

Danniyeeeri nè Atuusi Dafti naàmùnkù kou,

3 nè Sekanniya nè Padosi naàmùnkù kòbe nè Sakarii kòku kè bè móbo bëmou bënitidaabè tekòùtè nè sipísìnùmmù (150),

4 nè Pasati-Moabu naàmùnkù kòbe nè Ediyoyennaii naàmùnkù kòbe nè Sakarii naàmùnkù kòbe kè bè móbo bënitidaabè sikousidé (200).

5 Sekanniya Yasiyeeedi naàmùnkù kou Satuu yaàbí kè bè móbo bëmou sikousitàati (300).

6 Adinni naàmùnkù kòbe, Ebëedi Sonnatää yaàbí, kè bè móbo bënitidaabè sipísìnùmmù.

7 Edammu naàmùnkù kòbe Yesayaat Adii yaàbí kè bè móbo bënitidaabè sipísìyiekè.

8 Sefatia naàmùnkù kòbe Sebadia Mikayeeedi yaàbí kè bè móbo bënitidaabè sipísìldé.

9 Soabu naàmùnkù kòbe Abudiasi Yeyeeedi yaàbí kè bè móbo bënitidaabè sikousidé nè tepúítè nè bëni (218).

10 Yedomiti naàmùnkù kòbe Yosifia yaàbí kè bè móbo bënitidaabè tekòùtè nè sipísikuò (160).

11 Bebaii naàmùnkù kòbe Bebaii yaàbí kè bè móbo bémou benitidaabè sipísìdé nè bëni.

12 Asikadi naàmùnkù kou Akatanni yaàbí kè bè móbo benitidaabè tekòùtè nè tèpííté (110).

13 Adonnikammu naàmùnkù kòbe bëtääti bëè do tú besámpóbè Edifedee nè Yeiyëedi nè Semmaya kë bë móbo benitidaabè sipísìkuò.

14 Bikibaii naàmùnkù kou Utaii nè Sabudi yaàbí kè bè móbo bémou benitidaabè sipísìlyiekè.

Esitadasi nè o kòbe bè bàátímè kë bo wëtení Sedisadëmmu

15 Mëmìme kë n tíí mbenìtibè kukó nkùù pǖñ nkë kòrì Aafa ëì ku borè kë ti ndè bo ke dà yewe yëtääti, kë n wèí benìtibè nè ikuó niùbè bá n yí nyà Defii wuo nkòbe.

16 Mëmìme kë n tɔ nkè bëè yúní bekötibè Ediesee nè Adiyëeri nè Semmaya nè Edunatanni nè Natâa nè Sakarii nè Mesudammu kéyénè Yoyadibu nè Edinatâa tòù, bedé bëè do tiè nKuyie nkuó.

17 Kë m bë tɔ Kasifia kóo kpààtì Ido borè nè o tebií kë dò bëè bë náké kë bëè duønní bëtëmbè bëè bo ti teennè mutëmmú Kuyie nti tū nkù cïëtè miëke.

18 Kë Kuyie nní nti bonè, kòo ti duønní Sedebia, onìtì wèè mòke meyëmmè. Ò do tú Madi bí kó dëmarè nde Defii bire, Sakëbu yaàbire nè o bí nè o tebií kë bë móbo benitidaabè tèpííté nè bëni.

19 Kë bëè yíénè Asabia nè o nantè Yesaya Mëdidaa bire nè o yaàbí, kë bë móbo benitidaabè sipísìdé.

20 Dafiti nè bekpààtibè tòbè bë do tääté bë kë bë móbo benìtibè sikòusidé nè sipísìdé (220) kë bëè bë duó nDefiibe, kë bëè bo mbè teénnè mutëmmú Kuyie ncïëtè miëke kë bëè wäri be yëtè.

21 Dèndé Aafa kó kukó mborè n dəúmmè mənùboúmmè kó dikàtirì kè ti bo boú ndinùù kékékùnné timáà Kuyie nyìlkè, kè ti cèmmu nnaati kè tí tuəkenè diwèì, tínti nè ti céí kəbe nè ti kpere.

22 Ifei ìì do m bonè m bo bekemè okpààtì bəhääpənsändèèbè kè bë ti cíe, ké nti kanké ti dootitòbè. Ti do die nkénákemu okpààtì ke dò: Kuyie nhɔ mbonèmu bëè kù waà, kè bëè kù yete ku miéké diékèè do bë ūnkè.

23 Məmìmè kè tí boú dinùù kékúónnè Kuyie, kè kùu cəuté ti báammìi ké ti teennè.

24 De kó difɔnkúò kè n tãäté ikuó nìùbè miéké bekótibè təpiítè nè bédébè keyiéne Sedebia nè Asabia nè bë tebií miéké benítibè təpúítè.

25 Dèndé bë ìlkè m bennémè timátì péítì nè mesəo nnè tinentì okpààtì nè o tūmbè nè o èì kó bekótibè nè Isidayeeribé bëè dè bo bë do pàmmú yëè pärè Kuyie ncíëtè kpéí.

26 Kè dè mó timátì péítì tónnì sipísìdé, timátì péítì kó tinentì sààtì tónnìbè bëtäätì mesəo ntónnì bëtäätì.

27 Yesəobə sipísìdé kè yè donku mànnè medítibii ntæküpíítè (1000) nè dissoowũj kó ibòòke idéì kè i wənni kë mieti ke dònne mesəo nsààmè kè i donku kpeñni.

28 Kè m bë nàké ke dò: Bë di cãnné mëè botí kè di tú ti Yiè nKuyie nkəbe ke pí nku tõmmú, tinentì bë múnke ti cãnnému kè tì tu ti Yiè nKuyie nkpeti, kè bë tì pínnè Kuyie ndi yembè do tū nkù tõmmú.

29 Dí ntì tò mesàà nké tì tùòkənè Sedisadəmmu ké tì benné ikuó nìùbè diébè nè Defiibé nè Isidayeeribé kó bekótibè ìlkè, ké tì daú nSedisadəmmu ti Yiè nKuyie nti tū nkù cíëtè miéké.

30 Məmìmè ikuó nìùbè nè Defiibé kè bëè túóté de kó

timátì péítì nè mesoo nnè tinentì bè benné tì ké nti tɔ kétuɔkenè Sedisademmu Kuyie nti tū nkù cíetè.

Bè kétémè nè bè tùòkemè Sedisademmu

³¹ Dibenni tānkù ketiwè kó diyiè tēpíítè nè didérì yiè ndi ti do itémè Aafa kó kukó mborè kénkori Sedisademmu. Kè Kuyie nní nti bonè kuce ké nti kānké ti dootitobè nè beyóóbè bo ti dintémè kuce,

³² kè tí tuɔkení Sedisademmu ke dò yewe yètāati ke ompu.

³³ Diyiè naannì yiè kè tí benné timátì péítì nè mesoo nnè tinentì Kuyie ncíetè mieke, kè tí dè duá nyikuó nùtì Odia bire Medimɔti, kè Pinasi bire Edeasaa ò bonè, Defiibe wuɔ nkobè Sosuwee bire Yosabati nè Binnui bire Nɔadìa kè bè bè bonè.

³⁴ Kè ti dè kàa ndemou, kè dè benné kè dè céékù mma kù do mamè.

³⁵ Bèè kó dimàà ité Babidənni ke konní Sedisademmu kè bèè fíé iwūõ ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribè tū nkù kétuɔ, yenaadakè sipísídé nè yèdée Isidayeeribè wuɔ nyimou kpéí, yepedakè sipísìwei nè yèkuò (96), yepedapàà nsipísìyiekè nè yèyiekè (77), yebədakè tēpíítè nè yèdée meyei ncíemmè kpéí, demou kè bèè dè tū.

³⁶ Kè bèè deè kè n náké bəheìkènkótibè nè kukó nyáà kóó kùmàndáàbè kè bè bo ndake ké n teénnè Isidayeeribè bèè pī nKuyie ncíetè kó mutɔmmú.

1 Kè Isidayeeeribé kó bækpaatibé kotení m boré kén náké ke dò: Isidayeeeribé bemou ikuó niùbè nè Defiibe bëè í yàtenè bemáà ibotí teì, bë teeté Kannahää kòbe mbe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe nè Amoriibe nè Moabiibe nè Esibiti kòbe nè Amoriibe bë dòòri mëè yei mme.

2 Bembe nè be bí bë tùóké ibotí teì kó besapambé mbe ke puoke, bembe bëè tu Kuyie nkòbe ke kókénè bëè í tú Kuyie nkòbe. Bækpaatibé nè sikpaatibí bëè tu bëketibé ke ta de kó medòàrímè yeime mieke.

3 N kèè dìì mònnì de kó tináanì kékérí n yààti kékéri n yùti nè n deenfè, kénkari kè n yèmmè cààrè.

4 Kè kufowaá nhauté benítibé mabé Kuyie ny-Isidayeeeribé tū nkù yàà bo bë potémè kè bë ntíkú m boré, kè nní nkari dikünweñní kè dëe tuakénè bë ñí fié dìì mònnì kuyuoku kó iwúñ.

Esitadasi báámmè Kuyie nyIsidayeeeribé bemou kpéí

5 Dë tùòke dìì mònnì bë bo fié dë kuyuoku kó iwúñ kè n yíténí n do kari dë nè meyeñcaàrímè ke baa dáatí tiyadékétítí kédoroo kéninkú kéyoute n nou n Yiè Kuyie mbíékè kè kù bántè ke dò:

6 N Yiè nKuyie, ifei ii m bo n yí dàátí ke bo mbúá a bíékè ti cààrímè mëè deuke ke sènté ti yo, kè ti yei nyotí ke káá ntiwetí.

7 Nè ti yembé kó dimònnì nè yíenní ti caàrímè í sénní dëe te kè ti dootitobé ti na tinti nè ti kó bækpaatibé nè ti kó ikuó niùbè, ke ti kòù kè ti naá ntidaatí kè bë fèkù ti kpere kè ti ta ifei mieke, dë më mbo ke ti dòmmè yié.

8 Kè dë í tú di mmònnì ti Yiè nKuyie a më nti kuómmè mësémmè ke duó nkè bëmabé yenté, kàa

ti kànnne a cànné dìì bòrì ti kpéí ndimònnì sámþóri mièke kè ti yèmmè càté kàa ti omþùnne.

9 Bá nè ti me ntúmè tidaatì, ti Yiè nKuyie nha í ti dootoo, fôò duó nkè ti mòke metaummè sààmè nè Peresi kóo kpàatì, kòò ti pâ kuce kè ti bo í nha cîëtè tèè do, kémwøte ti bo mborè Sedisadëmmu Sudaa tenkè mièke.

10 Ti Yiè nKuyie nkè tiì nti tùòkení ti bo yî ba? Ti yete mèè kpéí nkè a nùù

11 a do nàké dì a pãanáaàntì náamòbè kè bëë dì wàri, dìì tu: Diheì di tati dì ke bo dì tiekë, dì tu diheì meyei mbo dì ndi, benítibè bëë dì bo bëë dòori isøke diheì dimòu mièke.

12 Nè de kpéí di báá bë duó ndi kó besampàmbè kè bëë puoke, di me mbáá túóké bë kó besapàmbè këpuó ndi bí. Di bá nwanti de kó ibotí kó kuyeñnaatí makù bìti, yoo bë kó mmesàà mmamè! Mëmìme di bo kpenkemè kényo ndëè tu desààrè de kó diheì mièke, kè di bíi soøté kényo de kó diheì kó desààrè sââ.

13 Ti yei nnè ti yetímè dëè sûñ ndëè te kè tiì nti tùòkení, nè memmè ti Yiè nKuyie mbá a í yûñ nti to a do dò nké yè yûñmmè, ke ti sùó mbe nnìtibè.

14 Ti ténke báá yie nkécaàrè a tannò kétaunnè timáà bëbøøfèúbè kéntou bë kó besapàmbè kè puokú a mièke yàà bo ti yè kàa ti kuø páíí bá a báá súó nhòmøù.

15 A wetímu fô nti Yiè nKuyie tînti Isidayeecribe ti tû nkù, dëè te kè ti kpaá yíe nkè bo a ìikè. Ti bantemu ti caàrimè, ti kóo mòù do í màngnè kénkpaá ke fòù.

Sifubε bètimè bè do tuóké bèè nitipòbè ibotí teì miékε

¹ Kè Esitadasi nnínkú Kuyie ncîêtè iïkè ke kuò nke kù bâá nke dáanko be yei, kè Isidayeeeribe còmmú o borè ditññi péu benitidaabè nè benitipòbè nè ibí, ke kuò ntinañniëti.

² Memmè Edammu bire Yeyeedi kó debire Sekanniya nàkémè Esitadasi ke dò: Kuyie, ti càrèmu ti tuókémè benitipòbè ibotí teì ii bo di nheì miékε i cuokè ke puoke, nè memmè kuce kpaá bomu tínti Isidayeeeribe ti kpéí.

³ Ti dò nkétúóté metäätímè mmè Kuyie nyìlkè kékèti ti cuokè ibotí teì kó benitipòbè ti tuóké bè nè be bí kéntü nhokótì Esitadasi nè bèè mòke Kuyie nti tū nkù kó kufšwaá mbè bo ti duó ndìi nùù. Ti yó ntü Kuyie nkuá yëmmè mmè.

⁴ Á íté kécómmú! Fôò te de kó mutömmú a bá nyïekù ti bo a fônkúò ndi, pí mmutömmú.

⁵ Kè Esitadasii íté kécómmú kéduó nkè ikuó niùbèè parikè. Kè Defiibee parikè kè Isidayeeeribe bëmouu parikè ke dò, bè yóó dòòmu Sekanniya do bëi nti.

⁶ Kè Esitadasi íté Kuyie ncîêtè borè, kékôte këta Ediasibu bire Yoananni dieku kényié mbá ò í ndi, ò me nyí nyà menie, kòo yëmmè càrè meyei nho kòbe bëè yenté ke konní bë dòò mè kpéí.

⁷ Kè bëè píeké Sudaa tenkè miékè nè Sedisadëmmu Sifubε bëè kó dimàà konní be kpéí nke dò, bëè tíí nSedisadëmmu.

⁸ Békpàâtibè nè bëheikènkótibè kè bëè tääté ke tú: Kè yewe yëtäati pëëté kè wèè í kòtení metímmè bëè ò dènne Isidayeeeribe miékè kétúóté o kpere.

⁹ De mònni kè Sudaa kòbe bëmou nè Bënsamëe kòbe kè bëè tíí nSedisadëmmu yewe yëtäati yenyé

mieke otankù owéínwè kó diyiè sipísídé, kè bénítibè bémou ntíkú Kuyie ncíetè kε kpeutí nè dε kó tináaàntì kpéí nè fetaafe niumè.

¹⁰ Kè ikuó niùtì Esitadasii íté kέ bè náké kε dò: Di càrèmu di tùóté dè ibotí teì kó bénitipòbè kè dε kó meyei nyié metémè ìnkè.

¹¹ Di mmànni banténè di caàrimè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tū nkù iikè, kédòò kù dómè kéyatènè dimáà ibotí teì kó bénitipòbè kε dε kó bénitipòbè di tùóké bè.

¹² Benítibè bémou bèè do tíkú kè bèè píeské kε dò: Ti dò nkédaòmu a bái ntì.

¹³ Ti né súmu kè dè wète kε tú diyɔ́, ti báá na kémbo ditowaà, dè me nyí tú diyiè dímáà kó mutɔmmú yoo yèdèè, ti í sénní tínti bèè bo dε kó meyei mmiéke.

¹⁴ Ti kó békpaàtibè móbo diε nnè ti kó yeyètè, bèè kó dimáà tùóké bénitipòbè ibotí teì mieke kè bè nkòriní di bè kékétyé yèè we, kénneínè bε ekè kó békotibè nè bεbeémbè, kè ti nkémmúnè Kuyie ndo ti yè kéké mieke dε kó meyei nkpéí nkè bo bonkemè.

¹⁵ Kè Asayeedi bire Yonnatanni nè Tikifa bire Yasia kè bèè máà yete dε kó tináaàntì, kè Mesudammu nè Sabetaii Defii wuɔ nkou kè bèè bè kòníné.

¹⁶ Bá nè memme kè Isidayeeeribee dòò bè do tāaté ti kè ikuó niùtì Esitadasii tāaté sicéí kó békotibè bá tèè cíetè kewári bε yetè, kè bèè kari otankù píínwè kó diyiè ketirì kε bo yà dε kó tináaàntì.

¹⁷ Dibenni terì kóó tankù ketiwè kó diyiè ketirì do ndi bε dèèmè bèè do tùóké ibotí teì kó bénitipòbè dε kó tináaàntì.

Bè bátémè bèè do tùóké ibotí teì kó bénitipòbè

18 Ikuó nìùbè miéké nté bëè do tùóké ibotí teì kó benitipòbè be yëtè: Sosuwee naàmùnkù miéké Yotisadaki yaàbí nè be tebíí, Maseya nè Ediesee nè Yadibu nè Kedadi.

19 Kè bëe bénitibè bémou iiké ke dò, bë bo beti be pobè, kékéuté dipedaà meyei nhütímù kpéí.

20 Imée naàmùnkù kòbe Ananni nè Sebagdia

21 Adimmu naàmùnkù kòbe Maseya nè Ediya nè Semmaya nè Yeyeedi nè Usiya

22 Pasuu naàmùnkù kòbe Ediyoyennaii nè Maseya nè Isimayeeeri nè Natannyeedi nè Yosabadi nè Edasaa.

23 Defii naàmùnkù kòbe: Yosabadi nè Simmeii nè Kedaya kë betobè ò yu ke tú Kedita yoo Petaya nè Yeuda nè Ediesee.

24 Kè bedembè kó kutõnkù kou móo weè tu Ediasibu, bëè bâa Kuyie ncîëtè, kè be kó kutõnkù kòbe móo bëè yëtè tu: Sadummu nè Tedemmu nè Uudi.

25 Isidayeecribe sambé miéké nté bëè do tùóké ibotí teì kó benitipòbè Padosi naàmùnkù kòbe Adammia nè Isiya Madikia Minyaminne nè Edeasaa Madikia tou nè Bennaya.

26 Edammu naàmùnkù kòbe: Matanniya nè Sekanniya nè Yeyeedi nè Abudi nè Yedemoti nè Edii.

27 Satuu naàmùnkù kòbe: Ediyoyennaii nè Ediasibu nè Matanniya nè Yedemoti nè Sabadi nè Asisa.

28 Bebaii naàmùnkù kòbe Yeoananni nè Ananniya nè Babaii nè Atidaii.

29 Bani naàmùnkù kòbe Mesudammu nè Maduki nè Adaya nè Yasubu nè Seadi nè Yedamoti.

30 Pasati-Maabu naàmùnkù kòbe Adina nè Kedadi nè Bennaya nè Maseya nè Matanniya nè Besadedi Binnuii Manansee.

31 Adimmu naàmùnkù kou Ediesee nè Isia nè Madia
nè Semmaya nè Simmeõõ,

32 nè Bensamee nè Maduki tòù nè Semmadia.

33 Asummu naàmùnkù kòbe, Matennaii nè Matata
nè Sabati. Edifedee nè Yedemmai nè Manansee nè
Simmeii.

34 Bani naàmùnkù kòbe, Madaii Amudamu nè
Uyeeedi,

35 nè Bennaya Bedeiya nè Keduii.

36 Wanniya nè Medimoti nè Ediasibu,

37 nè Matanniya nè Matennaii nè Yasaii,

38 nè Banni nè Binnuii nè Simmeii,

39 nè Sedemia nè Natanni nè Adaya.

40 Makinadebaii nè Sasaii nè Sadaii.

41 Asqdeedi nè Sedemiq nè Semmadia.

42 Sadummu nè Amadia nè Soſefu.

43 Nebo naàmùnkù kòbe, Yeiyeedi nè Matitia nè
Sabadi nè Sebina nè Yadaii nè Yoyeedi nè Bennaya.

44 Bembé kó dimàà tu bëè do tùóké bembé ibotí teì
kó benitipòbè. Ké bëmabè kòbëe bë piénè ibí.

**Bibiri Kuyie Nnáàñtì Pátíri
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin**

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16